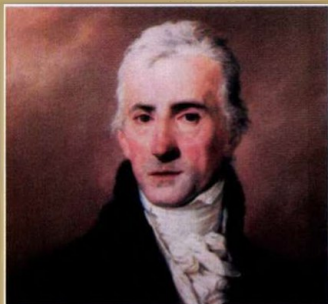

A Kazinczy-versek változatainak tanulságai

Kazinczy fennmaradt verseinek a száma mintegy három és fél százra tehető, ennek hozzávetőlegesen a negyede fordítás. A versek egy részénél, főleg az episztoláknál, nem jellemző a nagyobb számú változat, a költemények egy tekintélyes hányadánál viszont igen. Vannak olyan szövegek, amelyek több mint tíz kézíratos és nyomtatott variánsban léteznek.

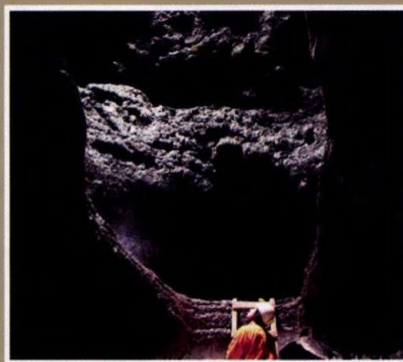
Diakolimpikonokkal a világ körül

Az ősi Hanzaváros, Bréma rendezte meg az 50. Nemzetközi Matematikai Diakolimpiát, amelyen a résztvevő országok száma először lépte át a százat. Hatfős csapatunk egy arany-, két ezüst- és három bronzérmét szerzett.

Ötvenéves az első magyar elektronikus számítógép

1953-ban Tarján Rezső matematikus-fizikust kémkedésért letartóztatták. A börtönben együtt raboskodott Dr Edelényi Lászlóval és Hatvany Józseffel, és mivel már korábban is érdekelték őket a számítógépek, a börtönben együtt fogalmazták meg a gondolatot: meg fogják építeni az ország első elektronikus számítógépét.

A hátlapon

A Djúpíhellír egyik felnyílása

Izlandon a hasadékok mentén felszínre ömlő nagy mennyiségű láva hatalmas területet öntött el, a fennsík fölé helyenként vörösésbarna salakkúpok emelkednek. A felszín zuzmóval borított, olykor nehezen járható redőkbe gyűrődött fonatos, pahoehoe-típusú lávamező, amelyen elszórtan felszakadások szája tátong. A nyílások a lávajáratok után visszamaradó sajátos barlangok – a *hellírek* – bejáratai, amelyekből mintegy ezret ismerünk a szigetszámban. Változatos jellegük és formakincsük az eltérő körülmények között megszilárduló kőzetnek köszönhető.

A *Strompahraun* lávamezején található *Djúpíhellir* barlangbejárata környezetében több felszakadás is található. A „gomblyukor” sekély és látható beszakadásai az alagút kifolyási szakaszán sorakoznak, míg a barlang mélyebb része a kiömlésért felelős kráter felé húzódik. A bejárati terem szokatlanul nagyméretű, közepén kisebb mennyezeti nyílással, amely alatt egész évben megmarad a hó. A terem alját összefüggően borító hatalmas kötömbök a mennyezet felszakadásával, majd leomlásával halmozódtak föl. E folyamat oka jól látható a terem falán: a sötétszürke tömör bazalt-retegeket vörösésbarna, kiszórásos eredetű törmelekretegek váltogatják, instabil rétegeket alkotva.

Befelé haladva a járat többszintűvé válik. A hátlapon látható helyen ezeket a szinteket függőleges – 10,7 méter magaságú – kúrtó köti össze, amely a felszínre is felszakadt. Itt jól látható, hogy az egykor kialakult járatokat egy intenzívebb elöntés megrekedő, majd függőlegesen kitörő lávája alakította ki. Továbbhaladva egy rozoga kötélletrán lehet a felső szintre feljutni, egyenesen továbbhaladva pedig egy lapos folyosóba kuszhatunk be.

Kép és szöveg: SZABÓ ZOLTÁN

KITAIBEL

E számunknak a Kitaibel Pál középiskolai biológiai tanulmányi verseny anyagát adó cikke:
Vegetáriánus pók

ÉLET ÉS TUDOMÁNY A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő: Gözon Ákos • Szerkesztőség: 1088 Budapest, Bródy S. u. 16. • Titkársági telefon: 327-8950; Tel/Fax: 327-8969. • E-mail: eltud@elestudomany.hu • Postacím: 1428 Budapest, Pf. 47 • Honlap: <http://www.elestudomany.hu> • Kiadja: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat • Felelős kiadó: Piroth Eszter, a TIT Szövetségi Iroda igazgatója • Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176 • Nyomás: Veszprémi Nyomda Zrt. • Felelős vezető: Fekete István vezérigazgató • Index: 25 245 • ISSN 0013-6077 (nyomtatott) • ISSN 1418-1665 (online) • Magyar Örökség-díjas hetilap • Tudományos Tanácsadó Testület: Almár Ivan, Antalóczy Zoltan, Bendzsel Miklós, Berényi Denes, Bod Péter Ákos, Botos Katalin, Csányi Vilmos, Falus András, Forgács Iván, Freund Tamás, Grétsy László, Hámosi József, Herczeg Janos, Horváth Tibor, Juhasz Árpád, Kemner István, Kovács Tibor, Kroó Norbert, Makara B. Gábor, Marosi Emő, Pleh Csaba, Roska Tamás, R. Varkonyi Ágnes, Solyom László, Szabó Miklós, Szentgyörgyi Zsuzsanna, Szörényi László, Takács László, Tatrai Zsuzsanna, Vámos Tibor, Varga Benedek, Vásárhelyi Tamás, Vigh Károly • Olvasószerkesztő: Bánsághy Nóra • Tervezőszerkesztő: Zsigmondné Balázs Ildiko • Foto: Bojtár Otto • Művészeti vezető: Németh János • Rovatszerkesztők: Albert Valéria (mezőgazdaság, földtudományok), Juhan Zsuzsanna (történelem, néprajz, régészet) • Pasztor Balázs (kémia, fizika, informatika) • Titkárságvezető: Karsai Gyöngyi • A meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért nem vállalunk felelősséget. • Előfizethető a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletágánál a 06-80-444-444-es zoldszámon, faxon: 06-1-303-3440, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, valamint levelben: MP Zrt. Hírlap Üzletág, Budapest 1008), továbbá személyesen a postahelyeken és a kézbesítőnél. • Megvásárolható a LAPKER árusítóhelyein. Lapunk korábbi számai megvásárolhatók a szerkesztőségben is.

Az Élet és Tudomány a Nemzeti Kulturális Alap, az OTKA, a Magyar Szabadalmi Hivatal, az NKTH és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával jelenik meg.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

OTKA
Magyar Tudományos Akadémia

Magyar Szabadalmi Hivatal

NKTH

Új Magyarország
Fejlesztési Terv

